

7

Vragenuur

Vragen van het lid Jacobi aan de minister van Infrastructuur en Milieu over de zorgen in Noord-Nederland aangaande het niet openstellen van het Waddenfonds.

Mevrouw Jacobi (PvdA):

Voorzitter. Het Waddenfonds lijkt wel een grabbelton. Het is indertijd ingesteld als compensatie voor de gaswinning onder de Waddenzee. Voor ongeveer 5 mld. per jaar wordt er aan gas gewonnen. Ter compensatie voor natuurherstel in de Waddenzee is afgesproken om over een periode van twintig jaar 800 mln. in te zetten voor de natuur, dat is ongeveer 35 mln. per jaar, met per jaar een tender en goede projecten. Het lijkt dus allemaal zo mooi tussen het Noorden en het Rijk rondom deze afspraak.

Intussen is er aan alle kanten van gesnoept. Een deel is meteen bestemd voor de uitkoop van de kokkelvisserij. Er werd 25 mln. geleend door VROM uit het Waddenfonds om de gaten in de begroting te dichten. Staatssecretaris Atsma heeft intussen al een paar keer publiekelijk bekendgemaakt dat geld uit het Waddenfonds besteed kan worden voor het gat in de begroting voor de Afsluitdijk of voor een nieuw Thialf. Ik ben best voor een nieuw Thialf, maar niet met Waddenfondsgeld. Kortom, tot nu toe is er niet echt een regeling tussen het Noorden en het Rijk zoals was bedoeld. Tenders zijn vertraagd opengesteld, ingediende natuurprojecten werden om onduidelijke redenen niet gehonoreerd en in november heeft de minister bij de begrotingsbehandeling toegezegd dat de tender in maart weer zou worden opengesteld. Binnenkort dus. Nu blijkt door het ministerie rondgebeld te worden dat de tender niet wordt geopend.

Mijn eerste vraag aan de minister is: klopt dit? En mijn tweede vraag: zo ja – daar ga ik maar van uit – waarom doet de minister dit?

Minister Schultz van Haegen-Maas Geesteranus:

Mevrouw de voorzitter. Ik begrijp dat als er geld is, er altijd heel veel speculaties zijn waar dat allemaal naartoe kan gaan. Via u laat ik aan mevrouw Jacobi weten dat het echt alleen maar speculaties zijn, want het beschikbare budget in het Waddenfonds minus de korting die bij de begrotingsbehandeling is toegepast, zal gewoon gaan naar degenen die er recht op hebben en die dit in het verleden ook altijd konden hebben. Ik heb in oktober bij de begrotingsbehandeling ook gezegd dat wij niet aan het fonds zullen tornen. Dat geldt nog steeds. Ik hoop dat ik deze zorg als eerste kan wegnemen.

Wat betreft de vorm waarin dat zal gebeuren, heb ik aangegeven dat de budgetten gewoon weer voor de regio beschikbaar komen. De tenders waren echter vrij administratieve projecten met veel rompslomp. Wij willen juist samen met de regio bekijken hoe wij dit het beste vorm kunnen geven, ook programmatisch, zodat wij ook een aantal projecten die een langere termijn beslaan, zoals de aanpak van de kwelders, op langere termijn kunnen aanpakken. Daarover wordt op dit moment ambtelijk gesproken met mensen uit de regio. Wat mij betreft

gaat dit niet over projecten als Thialf. Er is altijd gezegd dat het geld voor de helft naar natuur gaat en voor de andere helft naar economie en energietransitie. Ik vind dat de regio ook zelf met goede voorstellen moet komen. Ik hoop dat ik hiermee de zorgen van mevrouw Jacobi heb weggenomen.

Mevrouw Jacobi (PvdA):

Welke harde criteria gaat de minister hanteren? Hoe zorgt zij ervoor dat het met die 35 mln., die naar ik aanneem per maart beschikbaar wordt gesteld, geen grabbelton wordt? Hierop moet gestuurd worden. Tot nu toe heeft het aan die sturing ontbroken. Wat zijn de harde criteria waarvan de regio straks kan zeggen: zo moet het Waddenfonds werken?

Minister Schultz van Haegen-Maas Geesteranus:

Het harde criterium is dat de helft naar natuur gaat en de andere helft naar economie en energietransitie. Heel veel organisaties zijn op dit vlak in het verleden actief geweest. Bijvoorbeeld de commissie-Hermans heeft aangegeven dat de projectgelden in het verleden niet altijd even efficiënt en effectief besteed werden. Naar aanleiding daarvan hebben wij besloten om te bekijken of wij een aantal projecten meer programmatisch kunnen aanpakken. Ik noem de kwelders. Nogmaals, ik wil niet vanuit Den Haag zeggen waar het geld heen moet. Daar waar het vandaan komt, moeten ze met elkaar besluiten wat een verstandige besteding is.

Mevrouw Jacobi (PvdA):

Kan de minister toezeggen dat de tender in ieder geval per 1 april opengaat? Ondanks de uitwisselingen met de provincies – ik noem het maar even de verbouwing rond de uitkering van de Waddenfondsgelden – moet de Waddenfondswinkel gewoon openblijven.

Minister Schultz van Haegen-Maas Geesteranus:

Wij proberen juist wat minder overleg over het geld in dit gebied te realiseren. Er zijn nu ontzettend veel clubs die zich hiermee bezighouden. Het heeft mijn voorkeur om te decentraliseren, om te zorgen dat er minder clubs overgaan. De besteding van de gelden moet iets verstandiger gebeuren. Ook projecten die wat langer lopen, moet je goed kunnen aanpakken. Wij hebben steeds gezegd dat wij het allemaal weer laten terugvloeien. Op 25 maart zal er nog een advies komen van de Waddenorganisatie zelf. Dat wil ik even afwachten. Mevrouw Jacobi spreekt van 1 april, maar ik wil in april komen met een vormgeving van de decentralisatie en met een voorstel voor de budgetten. Wij zoeken nog naar een manier om de budgetten op een zodanige manier te decentraliseren, dat men er ook goed zelf gebruik van kan maken.

Mevrouw Jacobi (PvdA):

Juist door dit laatste antwoord word ik huiverig, en het noorden met mij, dat de reactie van de minister straks gebruikt zal worden als reden om de tender niet open te stellen. De minister moet gewoon zeggen: ja, wij zetten hem open. De decentralisatie is bijzaak, althans in relatie tot het openstellen van de tender. Dat moet eerst. Ondertussen gaat de minister keurig aan het verbouwen.

Minister Schultz van Haegen-Maas Geesteranus:

Nee, ik wil juist geen tender meer doen zoals wij dat het verleden deden. Het is administratief een vreselijk instru-

Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

ment. Ik wil dat de budgetten naar de regio gaan, maar wel op een andere manier. Wij zoeken naar een manier om het over te hevelen naar een pot die wij zodanig willen neerzetten, dat alle partijen er gebruik van kunnen maken. Ik wil niet meer die tendervorm. In mijn eerste antwoord op de eerste vraag heb ik dat al gezegd.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA):

Het is mij duidelijk dat de minister zich niet gaat houden aan de toezegging die zij in november heeft gedaan.

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:

Voorzitter. Ik heb de toezegging gedaan dat de budgetten ter beschikking van de regio zullen worden gesteld.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA):

Per 1 april.

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:

Niet per 1 april. Ik begrijp dat mevrouw Jacobi zorgen heeft naar aanleiding van een artikel. Wij proberen met de regio een zo goed mogelijk systeem te bedenken om het geld bij de regio neer te leggen en er gezamenlijk een programma voor te maken. De regio komt op 25 maart met een advies. Het lijkt mij sterk dat wij dan per 1 april iets kunnen openstellen. Het zal op niet al te lange termijn daarna kunnen gebeuren. Het gaat mij niet om het systeem, maar om de zorg die er is dat het niet naar de regio gaat. Het geld gaat naar de regio. Dat willen wij graag integraal aanpakken. Wij willen de keuze bij de regio laten. Ik begrijp eigenlijk niet zo heel goed welk probleem er overblijft.

De **voorzitter**:

Ik weet hier niets van maar ik begrijp het wel, want ik denk dat het gaat om een datum. Wordt het nu 1 april of wordt het een andere datum? Misschien kunt u die dan noemen.

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:

Nogmaals, als ik op 25 maart een advies krijg, dan denk ik niet dat ik per 1 april een fonds open kan stellen. Als mevrouw Jacobi er prijs op stelt, kan ik met de regio in overleg gaan over welke datum het dan wel zal werken, maar het hangt er ook een beetje van af hoe je dat gaat onderbrengen. Of je dat op een Senter-achtige manier gaat verdelen of op een andere manier ...

De **voorzitter**:

Dat snap ik, maar ik denk dat de Kamer graag geïnformeerd wil worden.

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:

Ja.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA):

Voorzitter ...

De **voorzitter**:

Nee, uw tijd was echt om.